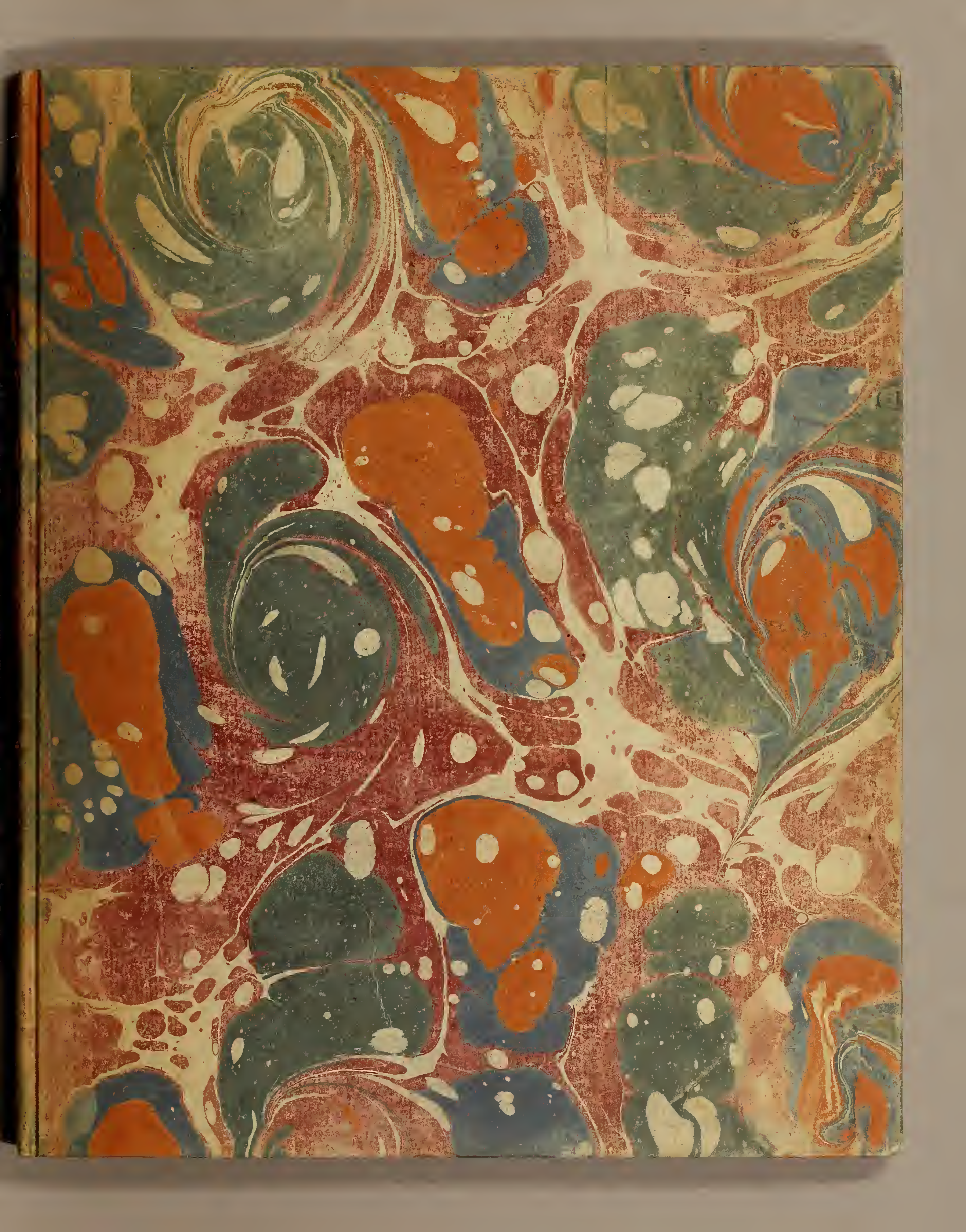
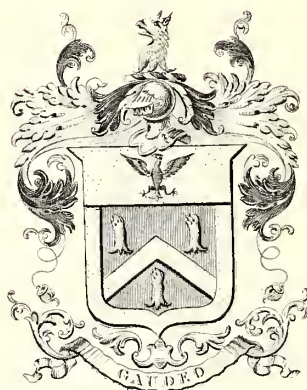

GAUDEO

DE
TETANO
TENTAMEN MEDICUM,

Quod, Deo duce & auſpice Dei-parâ, in Auguſtiſſimo Ludoviceo Medico Monſpelienſi, tueri conabitur

AUCTOR,

CLAUDIUS - LEONARDUS CHOTARD, ex urbe Leogane, in Inſulâ San-Dominicanâ apud Americanos, Liberalium Artium Magiſter, & jamdudùm Medicinæ Alumnus, die 11.° menſis Novembris anni 1777.

Pro Baccalaureatûs Gradu conſequendo.

MONSPELII;

Apud Joannem-Franciscum Picot, Regis & Univerſitatis Medicinæ Typographum unicum.

M DCC. LXXVII.

ILLUSTRISSIMO, CLARISSIMO, SPECTATISSIMO,

NOBILI VIRO

D. D.

DANIELI-JOANNI GUILLON,

REGIS SECRETARIO, &c.

VIR COLENDISSIME,

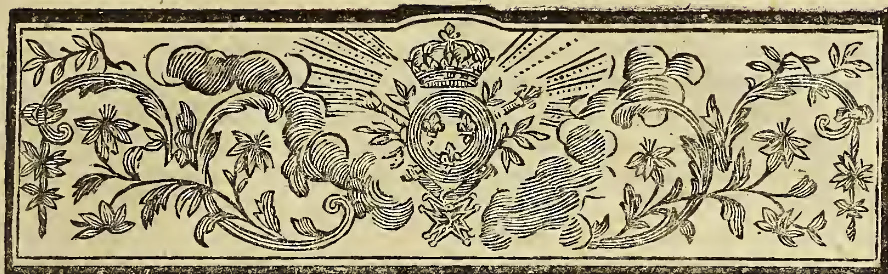
AB omni ævo, Scientiarum ſtudioſis ſolemne fuit labores ſuos Viris virtute claris conſecrare; paucis verò, admodùm ea quæ mea nunc eſt,

felicitas obtigit. Nec minimas inter laudes tuas recensebo eam diligentiam quâ Educationi meæ invigilasti, studiorumque ardorem fovisti. In me igitur collata Beneficia solvere debui; tantorumque meritorum in æternùm memoriam servabo. Sicut mihi hactenùs, sic in posterùm Præsidium sis, supplex oro. Hæc vovet animo,

VIR COLENDISSIME,

Deditissimus & obsequentissimus

C. L. CHOTARD.

DE TETANO.

TETANUS est obrigeſcentia ſpaſmodica maximè Muſculorum Trunci, Colli, Mandibulæ inferioris. —— *Tetanodeas* Affectiones nominamus aliarum partium obrigeſcentias acutè ut plurimùm decurrentes, quæque fieri obſervantur in Palpebris, Suris, à Catalepticis diſpares ex eo quòd partes obrigeſcentes dimoveri nequeant, niſi ſummâ cum violentiâ.

Tetanus Univerſalis feriatas mentis operationes habet, Aſpectum torvum, aut fixum; Oculos florulentos, quandoque Lacrymantes; os firmiter clauſum; Deglutitionem, Reſpirationem ſic difficiles, ut potus partim per nares refundant, hujus quâdam portione per Rimas faucium ſponte in Ventriculum deſcendente; Ventriculum & Inteſtina convulſa, quippè murmur quandoque edunt, quale è Cellis ſubterraneis educitur. Interdùm adjunctos habet *Triſmum*, *Riſum Sardonicum*, *dentium ſtridorem*, & *tenuis ſaliva* ore fluit. . . Truncus & Artus, Cervix rigeſcunt ſtatuarum ad inſtar, & muſculi affecti ſic intumeſcunt, ut in cute appareant horum Circumſcriptiones. . . Alvus eſt conſtanter adſtricta; urinæ aliàs ſupprimuntur, aliàs ſponte fluunt.

Obſervavit *Firminus* ægros in dorſum relabi, ſi alia ipſis impertiatur poſitio. . . Pulſus habent vagos, intercurrentes, adſtrictos, interdùm tamen chordoſos. —— Varietates ſequentes obſervatæ ſunt: quidam de repentè, alii ſucceſſivè corripiuntur; quidam mente conſtant, cæteras dùm per partes affectio eſt. Hi tamen ad *Maniam* ſunt proclives... Mentis firmitas multis obſervata eſt, & præſertim BONTIO, LINNÆO, MACBRIDIO, ECCLESIO, *in Actis* EDIMBURG; quod quidem ſyſtemati *WHITTII* oppoſitum eſt.

Inter eos quos occupat primus veluti gradus *Tetani*, morbus obſervatur incipere *Crampis*, dolore acuto ſub Sterni apice, quaſi eo loco quid introrsùm trahatur; Maxillas abſque dolore diducere nequeunt; Deglutitio, Reſpiratio ſunt impeditæ; Caput modò antrorsùm, modò retrorſùm trahitur; per intervalla Sterni dolor temperatur, & in hanc rationem creſcit difficultas Maxillam in-

feriorem deducendi, Deglutiendi, Spirandi. Sæpiùs ob metum *Spasmi* quem patitur æger circà æsophagum, alimenta respuit. Dolor vires adeò frangit ut decumbere citò cogatur æger. Alii quarto quinto-vè die *Tetano universali* corripiuntur, dum alii per mensem & ultrà dolorifico hoc *Tetano* laborant, ut refert *POUPPÉ DES PORTES*.

Nonnulli horrendos *Ejulatus* edunt; alii aphoni sunt. Vigiliæ accedunt ad omnia rebelles, aut si somni accedunt, breves sunt & terrifici. Crampis cruciantur, subsiliunt tendines, plures febricitant, nec æqualis est gradus harum affectionum. —— Nullus est in hoc morbo dies decretorius, & in hoc recedunt Recentiores ab *HIPPOCRATE*; neque spectatâ *Tonicæ convulsionis* naturâ, aliter fieri potest. —— Ubi ferox est morbus, triginta sex horarum spatio, Morte desinit; is autem si superetur, diù debiles & infirmi manent ægrotantes; & ex iis plures *laxitate membrorum* laborant.

Tetani particularis præter eas species quas sub nomine *Emprosthotonos* & *Opisthotonos* habet *HIPPOCRATES*, dantur quædam quæ ad *Epilepsiam* inconsultò revocatæ sunt à *BILFINGERO* : & jure dixit *GALENUS* alium esse *Tetanum tremulum*, alium *palpitantem*, alium *vibrantem*, alium *tonicum*; una ex his speciebus nuperrimè MONSPELII visa est. Homo quidam ætatis suæ annum agens septuagesimum, quâdam Pectoris summè dolorificâ angustiâ, cum Spiratione difficili, palpitatione Thoracis, Deglutitione impeditâ, pulsu chordoso, laborabat. Recidivas patiebatur hæc affectio per intervalla, alvus adstricta erat, & ineunte Paroxysmo decumbere cogebatur æger. Agnitâ Morbi essentiâ quæ medicationes à malo Artifice adhibitas superaverat; Kina-kinâ, & anodynis absoluta est Curatio. Graphicè species hujus generis Anomalas pingit *HIPPOCRATES* : « jam verò, inquit, alius » *Tetanus* est. Totum Corpus convellitur, aliquandò verò quæcumque cor- » poris pars. Primùm quidem æger obambulat, posteà progressu temporis, » in lectum cadit, & rursùs remittit & Dolor & Convulsio; & si surrexerit » & fortassis ad paucos dies convaluerit, posteà in eisdem Affectionibus » jacet, atquè hæc patitur, & transmutat per multum tempus; & si » quid comedit, non secedit infrà nisi difficulter, atquè hoc combustum (1). » Ac in Pectoribus hæret cibus, & suffocationem inducit ». An jure sedem superiùs enarrati morbi in *Musculis respirationi inservientibus*, posuerit *BARBEYRACIUS* (2)? Dubitandi locus est, ex quo apertione Cadaverum visa est angustari Aspera-Arteria.

Aliam speciem vidit *BONETUS*, in quâ media pars una corporis resoluta, altera *Tetano* correpta erat : & aliquandò sic quasdam partes resolutas

---

(1) *Cur nigrescant* Feces *in Spasmo primarum viarum docuerunt* QUESNAY, DE GORTER.

(2) Traité des Maladies de la Poitrine & des Femmes.

videmus in Morbis *Tetanodeis.* —— Jure autem Risum Sardonicum, Trismum, Strabismum, Satyriasim non deberi generaliter referri *Tetano*, indicat DE HAEN. Nec, nisi sivè climatis ratione, aut peculiaribus phænomenis cognoscatur symptomatis *Tetani* antecedentibus hæc annumeranda esse, nomine *Tetani* accipi debent.

Undè, alii sunt *Tetani* extremè continui; alii alternantes. . . Alii potissimùm magis à mobilitate pendentes quam à materiâ, & è contrariò. . . Alii sunt idiopathici; alii consensuales; alii symptomatici. Sic symptomatici sunt, qui febribus malignis, puncturis, læsis Tendinibus accidunt.

C A S U S.

Nihil præter *rigiditatem* in partibus internis post mortem vidit quandoque MORGAGNI. Quam ideò speciem spirituum Vitio tribuerunt *Veteres.* Aliàs Seri effusiones, Abscessus, Caries, Læsiones partium nervosarum, sivè fiant Aculeis, Calculis, Vermibus, Bile atrâ, acri, causticâ, reperta sunt. . . . . . . quandoque Uterum Erysipelate erosum, Obstetrice laceratum. —— Observat MORGAGNI nullum sæpiùs esse vitium in parte perculsâ, à quâ originem ducere apparuit *Tetanus* : sed Vitium apparuisse in partibus distantioribus.

Observationibus Clinicis patuit accidere hoc convulsionis genus, in eis qui sub fervido sole vitam agunt, si præsertim aëris inclementiis exponantur; & minimâ de causâ, ut Puncturis, Animi Commotionibus, Vitio primarum viarum, Dentitione, in eis excitari *Tetanum.*

Hunc morbum supervenisse Abscessui *Tonsillarum* refert DE HAEN; Abscessui circà pericranium : POTEAU; Cariei antri HYGMORI; sic & etiam accidit in morbis malignis, corruptelâ, humorum inanitionibus; sivè fiant morbo diuturniori, Venere, Labori immodico, Sudoribus profusis, hæmorrhagiis, fluxu alvi pertinaci, suppurationibus. . . . Potu fit aquæ frigidæ eo tempore quo vulnera deterguntur, Abortu, Polypis, sanguinis discrasiâ acri & viscidâ, Frigore nimio, Medullæ spinalis irritatione, irâ coercitâ, Venenis acrioribus, fungis, Draconis marini puncturâ, materiâ intermittentium larvatâ, intropulsis Podagrâ, Scabie, eruptione Syphiliticâ, Variolosâ, Rubeolosâ, Milliari, suppresso frigore febrili; ex quibus patet quàm parùm fidendum sit *Empeireïæ*, quam genuit difficultas concursum causarum amplectendi, sivè sint Proegumenæ aut Procatharticæ (1).

Causarum harumce evidentium, cùm observarent DOGMATICI insuffi-

---

(1) *Fateri necessarium duco sic componi diverso modo Morborum causas, ut singulari modo in diversis individuis afficiatur* Vis Vitæ; *adeò ut generalior* Therapeïa *in errorem ducat.*

cientiam ad enormes motus producendos, ad causas *abditas* recurrerunt. Quidam advocârunt *Naturas Medicatrices*. Sed præter ea quæ objicit *Ballonius*, & quæ prætermittimus, nihil est in *Tetano* decretorii; & errorem *Hippocratis* emendant Recentiores. . . . Alii, *Spiritus* nimium agitatos, coinquinatos, inanitos, aut abundantiores. Sed nec constat de Spirituum existentiâ, nec ullum cognoscitur in rerum Naturâ fluidum, per quod celeritas & regularitas functionum fieri possint...... Methodici *stricto* & *laxo* recurrerunt, iis verbis confundentes Duritiem, Angustiam & Convulsionem.

Sensu vacant suppositæ Nervorum obstructiones, interruptum æquilibrium. Obstructioni enim opponitur Motus: æquilibrium suppositum tanquàm vitæ causa, hanc necessariò destrueret, & summa virium intenditur in convulsione.

Inanitiones, Repletiones, Corruptelæ, Stimuli, causæ sunt determinantes & non efficientes.—— Nec aliter concipi potest causa Convulsionis quàm attendendo ad irritabilitatis facultatem, sivè, ut volunt alii, ad Principii Vitalis Energiam; quod ingratè affectum, ruit in motus vividos & erroneos, stabili tenore corrupto: —— Nec hic perpendemus nùm acri sui generis *Subtilisatum* aut *Viscidum* causæ sint stimuli de quibus pugnant inter se scripta *Bellini* & *Piquerii*. Subjectorum enim varietati, & causis prorsùs oppositis evidentibus, quibus instrui debet Curatio, magìs solliciti erimus.

Ut autem speciei Convulsionum quæ *Tetanum* constituunt, quique superiùs enarratis partibus affectis constituitur, rationem reddamus phænomenis ducti; sedem Morbi immediatam reponemus in origine (1) Nervorum Cervicalium, & si quoddam accidat Epi-phænomenum, id consensui tribuemus. *Ubì enim oblongata Medulla per foramen magnum occipitis medias per colli vertebras proficiscitur, binos in hâc regione variis filis de se mittit nervos; quos* Willisius accessorios octavi paris *nominavit. Variis enim vicibus & locis mutuos sibi nervi hi bini mittunt ramulos; in consortium etiam trahunt nervorum Cerebri nonum par, atquè nervum intercostalem. Hic deindè Accessorius nervus ferè omnes externas faciei partes & puncta quævis salutat, ità ut, omnia hæc dicta puncta vel immediatè vel mediatè in Consensum trahantur, ipso malè habente.* Bilfinger, in Lib. de Tetano, pag. 70. §. 14.

Non vacat descendere in singula phænomena quæ ex accidente fiunt. Nùm frigore densatâ Cute, ut vult *Swietenius*, & refluxu acrimoniæ, accedat *Tetanus*; ubi mortis prænuncius est? Nùm sanguine misso aut

(1) *Ab hâc doctrinâ nùm videntur recessisse* Veteres, *quibus mos erat scarificationes in hoc morbo, circà dorsi longitudinem præscribere?*

destructo

destructo nascatur *Tetanus*, quia pars sanguinis rubra est humoris biliosi contemperans, ut vult *MARTIANUS*? . . . Quippè quæstiones illæ aut parvi momenti sunt, aut in Curatione illustrabuntur.

PROGNOSIS.

Morbus est periculosissimus, vires per se effætas reddens, sivè quia stricturâ nervi læduntur, sivè quia rigescentibus præcordiis, minuitur Circulatio & humores suis spontaneis motibus permittuntur. Vidit *LANCISIUS* subitaneam mortem convulsioni præcordiorum, à causâ externâ productæ, pendentem. —— Solet in isto Climate accedere *Tetanus* in febrium acutarum, ardentium, malignarum præludio, & plures tunc de Medio tollit. Si accedat diuturniori morbo, hæmorrhagiæ rebelli, fluxui alvi pertinaci, superare solet Artificis potestatem. Subsidentiæ tumorum superveniens aut sudoribus colliquativis, nullam spem salutis promittit; morbo enim gravissimo supervenit. . . . à Drasticis remediis, Ebrietate, usu Cantharidum, refluxu virus venerei productus, maximum intendit vitæ periculum.

Funestissimum est resolvi quasdam partes, præsertìm si resolvantur Maxilla inferior, & Deglutitionis Organa.

Initio ægrum ejulare, nugari, & spontè per nares removere, mortis est signum ex *HIPPOCRATE*. —— Major est spes salutis, dùm à Bile corruptâ circà Præcordia hærente pendet, quàm si in ipsâ nervorum origine primariò hæreat ejus causa. . . . . In junioribus levi de causâ fit, in adultis majori. . . . Exiguæ & si partes distendantur in morbis difficilis sunt exitûs.

Febris, nisi sit de intermittentium genere, quæ huic morbo accidit, periculum auget; ut in *HIPPOCRATEM* arguit Cl. *HELWICH*. . . Superveniens febribus biliosis urina prior tincta, & subitò facta tenuis, non lethalis est, si à mobilitate fiat. —— Urinæ sedimentum *geniture* simile, non affert salutis indicium; ut in *HIPPOCRATEM* notat *HAENNIUS*.

Si pulsus citò fiat velox, plenus & per intervalla subsideat, nisi à plethorâ hæc fiant, mors instat.

CURATIO.

Ex *GALENO* patet *facultati animali* omnes convulsivos motus tribuisse Veteres (1); sed circà causas horumce motuum inordinatorum varias am-

---

(1) *Unanimi Consensu fatentur Recentiores* Spasmi *Doctrinam Veteribus fuisse incognitam; hanc, inter* PARACELSI Deliramenta, *qui Spiritûs perturbationi, Morborum causas & curationes ut plurimùm tribuebat, & quem Perturbatricis Medicinæ ideò Auctorem dicunt, natam esse; & ulteriùs elaboratam, ex Renovatione Litterarum, à* WILLISIO, *iisque qui nervorum dissectioni studuere.*

plexi sunt *HIPPOCRATES* & *GALENUS*, acceptiones. *Tetani* binas species admisit *HIPPOCRATES*, scilicet *Tetanum* à *repletione*, & *inanitione*; tertiam addit *GALENUS* ab *irritamento*, qualis fit à venenis acribus Stomachum lædentibus. Hoc nomine *Repletionis*, conditionem habet nervorum *GALENUS*, quam fieri credit in *Tetano* vel Materiæ copiâ, vel inflammatione, vel aggestâ viscidâ & acri Pituitâ: nomine *Inanitionis* habet *siccitatem* nervorum, seù privationem humoris *Spirituosi* quo irrorantur. Hinc apud eos indicatio, copiâ excedentem materiam educere; crassiorem resolvere; acriorem temperare; ac dein expellere, sivè Scarificatione, aut Stimulo, naribus, ano, pelli indito, ubì Deglutitio omninò est impedita. Speciem *Tetani* ab *inanitione* productam, Artis potestatem eludere arbitrati sunt. Media autem quæ adhibuere, multa violentissima sunt; & pleraque ex his aptiora visa sunt multiplicandis Morbi causis, quàm Morbi curationi. Damnata sunt à plerisque Recentiorum Ptarmica, & usus ægrotantem igni admovendi urenti; cùm satiùs sit ægrum lecto detinere, & blando calore fovere, in quantùm Corporis refrigeratio desiderat. Usus scarificationum crudelis est, nervorum irritationes promovens; & parùm nunc etiam in INDIIS succedit. Balnea frigida quamvis adhiberi queant ad temperandum excedentem calorem, tamen ubì admoventur in morbo à Lentore viscido pendente, congelatione sæpiùs enecant; & si aliquandò febrem movent, id casu absque utilitate fit.

Diù agitata in Scholis quæstio febrem Arte movendi, ad morborum solutionem, *Vacua* deprehenditur; & jurè experimenta desiderat *HELWICH*, quæ hujus praxis Auctores fulciantur. Quæ etiamsi succedant quandòque, exulandum esse remedium quod sæpiùs nocivum deprehenditur, fert *SCHLADER*. Nolumus, inquit *HOFFMANNUS*, ejusmodi curationis genus ulteriùs deprehendere, cùm longè tutius sit medicamentis validioribus, quæ Motum injungunt humoribus, causas Morborum removere. Et si, ut sæpè fit in *Tetano*, superabundent Quisquiliæ putridæ, quid in hoc Casu de febre sperandum! Exceptionem tamen afferam, quam dedit casus nuperrimè observatus, & cui fiduciam dabit *WERLHOFII* observatio.

Mulier anno circiter vigesimo-quinto ætatis suæ, à quindecim diebus *Tertianâ* laborans, casu è lecticâ delapsa est. Terrore perculsa, *Tetano* correpta est. Ob subjecti dispositionem, Materiem febrilem ad nervorum originem migrasse cogitatum est, & revocare Paroxysmum ideò indicatio fuit. Odore flagranti, Vesicante, Clystere acri liberatâ paululùm Deglutitione, adhibitum est emeticum. Eductâ sordium haud exiguâ quantitate, febrilis Paroxysmus apparuit. Pulsus etsi frequens, laxus, debilis fuit. Ideò *fractâ dosi*, Kinâ-kinâ, & radice Valerianæ sylvestris adhibitis per Paroxysmi decursum, qui triginta-sex horarum spatio viguit, solutus est cum Paroxysmo febrili *Tetanus*.

Sed hujusmodi febres intermittentes moveri si liceat, nulla salus spec-

tanda esset, si febris accessisset *inflammatoria*, aut *ardens*. Ideò desiderabat *AVICENNA* febrem ephemeram; sed febres semel natas coercendi nulla cognoscitur certa Methodus : & res se alio habet, ubì ex subjecti conditione ad febrem *intermittentem* est dispositus.

Inter Veteres quædam utilia protulere Methodici, in multis *HIPPOCRATI* oppositi, *Strictum* solvere volentes. Calorem moderatum desirârunt, & eò magis quod, quasi congelati videantur *Tetano* affecti. Damnârunt ideò repetitam Sanguinis Missionem (1), violentiores *HIPPOCRATIS* Medelas; & à causâ *siccâ* & *frigidâ*, ut plurimùm oriri *Tetanum* arbitrati sunt. Molli unctione *Strictum*, frictione humores *torpentes*, resolvere conati sunt. Iis adjunxere Pneumatici usum temperantium, sivè sint Stupefacientia, Antihisterica; & specialem *Tetani* curationem, dùm Ebrietate & Crapulâ pendet.

Illustratata est adhùc Curatio hujus morbi, ubì Puncturâ, Vulnere fit, à *FERNELIO* qui dilatandi Methodum primus inter Auctores Celebres laudasse videtur.

Apud INDOS, Medici therapeïam *turbulentam*, ut cum *QUESNAY* loquar, exercent. Variis utuntur Methodis, & Veterum curationibus, paucis mutatis, inhærent. . . Ubì pulsus viget, quadruplici membro sanguinem mittunt. Colocynthidem, tabacum, sal marinum in enematibus præscribunt, aut si libera sit deglutitio, Emetico primas vias expurgant. Cardiacis dein, Theriacalibus, Calore, sudores movent. Revellere dein materiem in dorsum intendunt, frictione repetitâ, scarificationibus circà dorsi longitudinem.

Alii totum opus sudori committunt; & proùt viget aut obscuratur pulsus, Balneum calidum, aut frigidum præscribunt, & cutem unguinosis emolliunt; Catharsim omittunt. Sic ad sudores disposito ægrotante, ipsum lecto commendant. Ii omnes *paucorum successuum* se Auctores esse fatentur. Famam majorem sibi comparare videntur *Vetulæ* & *Nigritæ*, *Tetanum* curare satagentes. Sed repetitis frictionibus etsi quidpiam obtinere queant, tamen, meo judicio, *specioso* remediorum apparatui & *mirifico* operi laudes debent.

Curationem se obtinuisse catharsi repetitâ, refert *FIRMINUS*; Venæsectione post lapsum ex alto, refert *DES PORTES* : hinc necessitas variæ Methodi. Dùm largas laudat Venæ-sectiones *BONTIUS*, oppositos habet *ASCLEPIADEM*, *MARTIANUM*, *HOFFMANNUM*, *ELLERUM* : nàm

---

(1) *Rationum momentis futilibus refellere conatur* CELSUS, *Methodicorum principia, qui in sanguine sedere Calorem docebant; non minùs tamen ductus erat observatione, cùm constet aliquandò Sanguinis eductionem proficuam esse.*

præter quod harum adhibitionem non permittant vires. Cùm *Viſcidum* reſolvendum eſt, robur, & vis Cordis neceſſaria eſt.

Notum eſt recèns natos magis quàm adultiores *Tetano* affici; *Nigritas* aëris inclementiis in Climate retorrido adeò variis, magis etiam affici. Hinc conſtat *Vim irritabilem* ſingulari diſpoſitione auctam eſſe in hoc Morbo; & diverſis cauſis etiam oppoſitis inter ſe, excitari poſſe; & moleſtâ irritatione factâ à Stimulis aliàs ſolitis, tamen præternaturalibus, in etiam ipsâ debilitate Syſtematis Nervoſi, Morbum hunc produci poſſe; aliquandò minùs peccare Materiem morboſam, quàm nimiam ſolidorum irritabilitatem. Hinc tenor ille *Stabilis* quo ſanitas fit, peccat, & proritatur in motus enormes *vis Vitalis* ſub diversâ Corporis conditione.

Et quis bono animo, fiduciam dabit igni retorrido, ſudoriferis, mercurialibus, diureticis, draſticis, in morbis inflammatoriis quorum ſymptoma quandòque eſt *Tetanus*? Quis Anti-phlogiſticis, ubì generalis laxitas prædominium tenet? Quis Anti-ſpaſmodicis acrioribus, ubì à *ſenſibilitatis* conſenſu cum *irritabilitate* naſcitur? Quis Narcoticis, ubì Paralyſis indicium eſt? His principiis illuſtrati, quaſdam curationes referemus.

Mulier primi-para, anno ſuæ ætatis vigeſimo, die ipſo quo enixa eſt, *Tetano* correpta fuit: Res deſperata apparebat; nulla erant Lochia. Multiplici Venæ-ſectione & Balneo laxatâ *ſolidorum tenſione*, non meliùs ſe habuit. Guloſa erat; & vi diductis Maxillis, emeticum præſcriptum eſt, quo magnâ copiâ ſordium eductâ, liberata eſt; nec ullum Lochiorum, etſi ſanguinea foret, apparuit veſtigium. Ex quibus patet, ut obſervat *Whitte* (1), minùs à ſuppreſſis Lochiis pendere *Parturientium* Morbos, quàm à conjunctionibus Morborum. Caſum etiam vidit Cl. *Fournier* (2), in quo poſt Cerebri commotionem, ſucceſſere purgantia & veſicantia: commota enim erat Materies putrida. Undè nos fallere cauſarum occaſionalium conſiderationem, conſequens eſt.

Infans ob dentitionis dolores *Tetano* correptus, Narcoticis & levioribus Anti-ſpaſmodicis, curatus eſt: vigebant enim *Vires Vitales*.

Mulier Hyſterica *Tetano* correpta, odore aceti radicalis, & emetico liberata eſt. —— Alteram liberavit *Poteau*, apertione Abſceſsûs circà Pericranium hærentis.

In contuſione tendinum, partis inciſio, applicatio Balſamicorum citò inſtituta, ſucceſſere. Undè Vacuitatem plurimorum Topicorum, Methodi generalis videre eſt. Hæc in tantùm commoda, in quantùm ignorantiam larvant, & *ægrotantium animos lactant*.

In Lectum decumbere ægrotantem convenit, & Circulationi favere quæ

---

(1) *Vid.* Avis aux Femmes en couche.
(2) *Vid.* Mémoires préſentés à M. le Duc de **Choiseul**.

Spafmo etiam intercipitur; ut LANCISII enarrata fuperiùs obfervatio docet. Ideò fi Vires fint oppreffæ, mittendus eft Sanguis; ac dein Stimulo, Naribus, Recto, Pelli indito, fyftalticos motus excitare. Aceto radicali, aut fpiritu urinofo Nares ftimulentur, Anus Clyftere acri. Si tamen Subjecti temperies *mobilis* fit, præftat Enemata unguinofa, Balnea tepida, aut Embrocationes oleofas præfcribere. Plurimùm valent, ubi Vires languent, Veficantia, Epifpaftica, frictiones quæ fivè in artubus, fivè juxtà longitudinem dorfi fient..... Maxilla inferior, fi illis non liberetur, Vi, aut Trochleâ CELSI eft deprimenda; & Stimulo interno utendum eft, fivè Emetico, fivè Cardiaco volatili. . . Cavendum à Balneis, fi Vires fint multùm infirmæ, *nè infamiam occifi fubeat, quem Mors ipfa perimit.*

Confert autem perpendere num locali Vitio debeatur *Tetanus*. In quo Cafu dilatanda Vulnera; emolliendum partium *Strictum*; Abfceffus aperiendi; femi-laceri Nervi ulteriùs fecandi: proùt defiderant circumftantiæ. Notum eft magnâ vi pollere ad Nervorum *irritationes* temperandas, Balfamica.

Quod fi Dolor urgens *Tetanum* anteceflerit aut concomitatur, Stupefacientia præfcribenda; quod fi vigeat Diathefis *Phlogiftica*, aut metus fit Hæmorrhagiæ, hæc Acidis funt maritanda; fi Vires langueant, Anti-fpafmodicis, Roborantibus uniantur. Nè Congeftiones adeò metuendæ nafcantur, ideò *Laudanum liquidum* SYDHENHAMI fuaderem magis quàm Laudanum.

In *Mobilitate* fummâ experta eft Mofchi Energia à Clariffimis Viris LEWIS, VALL, LE FEBVRE. His, fi impediatur Deglutitio, ad Scrupulum ufquè unum priùs faccharro diffolutus, fub formâ Clyfteris exhiberi debet. —— Laudavit POTEAU Camphoram in inflammationibus Eryfipelaceis Vifcerum, & præftat hâc uti, fi abufu Cantharidum nafcatur *Tetanus*. —— Balnea laudat SWIETENIUS, fi æftus & mobilitas fint coercenda.

Sudoriferorum exhibitio in paroxyfmo, ob impeditam Deglutitionem, impoffibilis eft; &, folutâ Deglutitione, ea præfcribebat BONTIUS. Dùm verò ut priùs fe res habet, volebant Antiqui ægrotantem difponi ad fudores per Remedia externa. Hæc autem Methodus exulanda videtur, cùm à *Siccitate* ut plurimùm Morbus oriatur. Ea fe adhibuiffe, dùm fuppreffæ Perfpirationis reftituendæ locus erat, fert SAUVAGESIUS. . . . Sed nullum latet Catharrales Morbos effe fæpiùs inflammatorios, & Colliquatis noxium effe acrium ufum.

Hydrargyrarfim empiricè commendatam ad Solutionem *Tetani* legimus in *Diario Gallorum*. Aft nihil eft in hydrargyro quod oppofitum fit diverfis caufis *Tetani* Materialibus. Succeffit hoc Remedii genus viribus frictionis.

Topica inter, laudant Edimburgenfes Medici emplaftrum Anti-hyftericum

cum Opio, in *Spasmis* infantum à Lumbricis excitatis. Minùs fidendum Stercori Equino, ad laxandam maxillam inferiorem, quod adhibebat *PAREUS*, ut vult *DE HAEN*.

Paroxysmi recidivæ avertuntur, medendo Debilitati nervosæ, quam superiùs diximus succedere *Tetano*.

FINIS.

DISPUTATURI

N. N. D. D. PROFESSORES REGII,

N. D. JOANNES-FRANCISCUS IMBERT, *Cancellarius & Judex.*

N. D. PAULUS-JOSEPHUS BARTHEZ, *Cancellarius & Judex, Adjunctus.*

N. D. FRANCISCUS DE LAMURE, *Decanus.*

N. D. CAROLUS LE ROY, *pro Decanus.*

N. D. GASPAR-JOANNES RENÉ.

N. D. ANTONIUS GOUAN.

N. D. FRANCISCUS BROUSSONET.

N. D. FRANCISCUS VIGAROUX.

N. D. JOANNES SABATIER, N. D. LE ROY, *Coadjutor.*

